

TIDEVARVET

TIDEVARVET N:r 17 1929

Vår ledande artikel heter *Män i bojor*.

Honorine Hermelin har sammanställt några synpunkter på det stora och betydelsefulla problem som sammanfattas i orden Mindervärdes känslan och arbetsresultatet.

I anslutning till denna artikel återger vi några utdrag ur Alfred Adlers uppsats *Maktens psykologi* ur den förut i Tidevarvet omnämnda boken *Gewalt und Gewaltlosigkeit*.

Medan frågan om sexuell undervisning ännu väntar på sin lösning i Sverige har den i utlandet allmänt tagits upp och nu senast diskuteras av De kvinnliga läkarnas världsförbund på dess i förra veckan avslutade kongress i Paris.

Elisabeth Tamm har på inbjudan av Göteborgsföreningen av F. K. R. på ett möte i Göteborg talat om Politiska vägar. Tidevarvet återger det väsentligaste av de i föredraget uttryckta synpunkterna.

Till de mera betydelsefulla yrkena hör i vår tid de handelsanställda. Från diverseboden och varuhuset innehåller några antydningar om dess vanskligheter och möjligheter.

Valen i Danmark ge anledning till intresse och Tidevarvet lovar återkomma sedan deras resultat blivit känt.

Galleri Modern

Utställning
MODERN FRANSK KONST.
Sturegatan 26
Vardagar 10-9 Söndagar 1-4

VÅR BOSTAD

Hyresgästförenings organ
(Red. Ernst J. Lundqvist)

Bästa Familjetidningen

Rikt illustrerad. Lättläst. Underhållande.
Pren.-pris 1/4 kr. 3:-. Löb-Nr. 30 öre
Utkommer var 14:e dag.

Gör ett besök i

Söders populäraste bageri
BAGAR STUGAN
Bellmansgatan 6 Hornsgatan 37

DIVINIA-HALLEN

Begravningsbyrå. Fabrik.
Storsortering kistor. Lägapriser
Biblioteksg. 30. Tel. 2575. N. 16542
Sv. Eldbegängelseför. ombad.

De kvinnliga läkarnas världsförbund

Diskuterar undervisning i sexuell hygien

Kvinnliga läkare från snart sagt alla jordens länder inbjöds för tio år sedan till en stor kongress i New York för att diskutera en hel del av kriget aktualiserade frågor. Där uppkom förslag och fattades beslut om att bilda en internationell sammanslutning, som vart femte år samlas till kongress. Den andra av dessa kongresser ägde rum i Paris den 10-15 april under stor tillslutning. Den internationella sammanslutningen omfattar 24 olika länder. Av dessa voro vid denna kongress 18 representerade med sammanlagt upp emot 300 deltagare. Där funnos kvinnliga läkare från de flesta av Europas stater, från U. S. A. från Indien, Japan och Bolivia.

Vid den med utomordentlig gästfrihet mottagna kongressen understök representanter för det högre undervisningsväsendet med sin närvaro de diskuterade frågornas betydelse och den lagstiftande makten hedrade kongressen med en inbjudan till Palais de Luxembourg, där även kongressens betydelse vederbörligen understroks.

Förutom val och stadgeförändringar voro tvänne frågor uppsatta till diskussion. Undervisning i sexuell hygien och bedövningsmedel vid förlösningar. Båda dessa ämnen voro ju av så stort intresse, att man hade önskat att tiden som anslagits till diskussionen varit något rikligare tilltagen. Det första ämnet tog lejonparten av tid och intresse.

Diskussionen gällde ej undervisning eller icke — utan vilka vägar har man att gå, vilka resultat har man vunnit? Vad kunna vi lära av varandras erfarenheter? En enquête omfattande frågans läge i 14 olika länder förelåg, för de anglosachsiska och germaniska länderna bearbetad av en engelska dr. Martindale, för de romanska länderna av en fransyska dr. Montreuil-Straus. Den pretendar ingalunda på någon fullständighet men gick dock en god bild av frågans läge i de olika länderna.

Det är på många punkter en förbluffande överensstämmelse i de framkomna åsikterna. Alla som yttrat sig äro eniga om att en sådan

undervisning med nödvändighet måste givas och givas tidigt. Att med nödvändighet föräldrarna måste ge den första uppfostran genom att på barnets första fråga svara ju av så stort intresse, att man hade önskat att tiden som anslagits till diskussionen varit något rikligare tilltagen. Det första ämnet tog lejonparten av tid och intresse.

Skolan måste sedan i samband med de naturhistoriska ämnena behandla förplantningen. Åsikterna variera något vem som i skolan skall lämna denna undervisning. Vare sig det är läkare eller annan lärarepersonal framhålles hur denna fråga med nödvändighet måste intressera varje om sitt sociala ansvar medvetna läkare. Betydelsen av ett samarbete mellan skolan och hemmet betonades också, hur de måste ömsesidigt stödja varandra för att kunna uppfostra barnet så, att det slutligen förmår underordna sina instinkter och åmpulser under vilja och ansvarskänsla.

Redogörelserna ge vidare vid han-

Fortf. å sid. 4

Den tysta platsen

Till äventyrens art hör att de alltid komma från andra håll än därifrån man väntat dem. Varsågod och se er om i er värld, det gör ingenting om ni tycker den är vanlig. Ty det är just ur den jämnaste, slätaste, gråaste vardag som äventyren stiga fram. I ett ögonblick slå de åt sidan de tunga förhången, som ovetenhets och vana dragit för och stå där, nya och övervållande.

Vem kunde veta att kostymen, i vilken min granne, den spenslige södergräben vandrar Göteborg fram, med sina gråredelina rutor skulle avslöja sig som ett äventyr. Det gjorde den i alla fall och det hände i Collins fabriks i Stockholm, varifrån den ledde sitt ursprung.

Det var först det märkliga att se maskiner utföra det man är van att säga i förbindelse med människobönder. Anslaget, den långsamt förvärdade träningen, fingrarnas mjukhet och ögonmåtets oövidlighet äro överflyttade och gömda inom en maskin. Tillverkningens effektivitet beror inte längre på mänskliga skul tillfälligheter, frusna fingrar, utvåkade ögon, olust eller intresse. Den är säker inlöst i metallernas precisa funktioner och kan hämtas fram och sättas i gång på ett ord.

Se på från början. Tillkippningens spanande ögonblick är förvandlat, är inte längre dagens höjdpunkt utan dess normala innehåll. Ur en packe på tjugofem tygstycken skäras med svindlande hastighet kostymens otaliga efter mönstret uttridade delar, utan att det understa lagret med en millimeter bredd skjuter sig från det översta. Tjugufem ficklock skickas i en liten stapel till vidare behandlings. Tygpackens svänges mot kniven, krusas vid axeln är utförd lätt som en dröm. Tjugufem armar, tjugufem framstycken. Nästa packe. Bort efter bord passerar av de vardande rockarna, som träckas, sys, pressas, skifvats, fodras, stofvras. Var into efteringen av fodret ibland besvärigt också för yrkeskänsliga händer. Maskinen är nästan utmanande i sitt förakt för svårigheter, den viker och syr så att träden fäster i tyget utan att stygnen gå igenom.

Såtligen gå rockarna efter att ha genomlevat åttio olika moment i sin tillblivelse med samma fart och precision inom den sista pressningen, höger och vänster i olika press. Så förenas rocken med den från början just för den avsedda västen och byxorna, som vandrat sin självtändiga väg fram mot samma fullbordan.

Men maskinen inte bara förvandlar det enkliga yrket, där den första yrkeskänsligheten åsidosättes till vissa kontrollposter. Den ställer också de olika yrkena i bredt möt varandra. Eller hur är det, när skräddarkosten består i passandet av en maskin, är den inte direkt jämförbar med exempelvis kontorsarbetet, sedan det — enligt en av Dagens Nyheter och Tidskrift för Af-färsökonomi anordnade rulla utställningen — också kommit att bestå av skötandet av maskiner. Om det är ett automatiskt pressjärn eller en duplicator, en snabblegande pilberingmaskin eller en apparat som räknar ur räknan på pund gör väl inte så stor skillnad, främst att den ena arbetar i tyg, den andra i papper.

Sedan jag på min egen ättmaskin tillverkade brev- och adressplåtar ur aluminium-bank med en handörelse fått kuvert och brev tryckta och undertecknade med blått, brevet vikt i en vikningsmaskin återstår bara att lägga brevet i kuvertet. Men när all äggning har man skall lyckas bliva skaffad, inför tillskändandet av en fin kostym, inför rätterkänningen och kostymens senaste skötet, var placerar man då sin lediga energi och äventyrslyst. Kanske i rekordsättningen, kanske i en skapande uppgift långt utanför arbetsplatsen. Därmed vet man ännu lite.

Ty det ges så många tillfällen att rätta en förelagd uppgiftning. Mitt i det jaktande arbetet på det moderna kontoret finner man vad man aldrig väntat. En lugn plats mitt i en bullersam värld. Detta är nämligen vad som utlovats vid Remington Noiseless, den ljudlösa skrivmaskinen. Kom sedan och säg att ni redan vet vad världen har att bjuda.

CAAR.

Arbetsresultat — Mindervärdeskänslan

Några synpunkter sammanställda av Honorine Hermelin

Ett nytt ord, som över allt möter i pedagogiskt och psykologiskt tankebyte, är mindervärdeskänslan. Har det något av vikt att säga?

Det är ju Alfred Adler, wienersläkaren och psykologen som främst givit klang och burskap åt ordet, och den intresserade hänvisas därför till hans skrifter, närmast till den nyligen av svenska utkomna Individualpsykologien. Varför den enkla och talande tyska titeln. Människökänndom (Menschenkenntnis) ej fått följa boken, är svårt att förstå.

Mindervärdeskänslan är intet ont i och för sig, menar Adler. Den är vår naturliga följeslagare genom hela den långa tid då vi äro små, okunniga och svaga gentemot "de stora" med alla deras övervållande krafters, vetkapser och privilegier. Den är vår naturliga följeslagare och vår naturliga klätsterge, som varje uppfostrare vet att begagnas av.

"Vänta jag blir väl stor — jag kan väl lära mig — jag kan väl göra efter" — det är den drivande kraft, som rest oss från vårt kravlande på alla fyra, som lärt oss det svåra människospråket och alla de storas un-

derliga vanor, som driver oss vidare till upplevelser och erövringar genom hela livet — ty var finns väl någon erfara för vad en människa kan erfa och lära sig? — Man känner lust att få benämna denna drivande kraft med ett mera positivt namn än mindervärdeskänsla. Men lika gott. Vad Adler vill komma åt är egentligen dess vrångbild: den förlamande, snedvridna mindervärdeskänslan.

Varje slags makttryck — först och främst över ett barn — har en förödande verkan. Det dödar förtroendet till livet och till omgivningen. Men förtroendet är den varma och djupa grund, ur vilken initiativ och livsduglig arbetsförmåga, som leder till arbetsresultat, skall växa.

Låt oss här ett ögonblick granska vad vi menar med arbetsresultat. Den ekonomiska vetenskapen vill ju visa oss, att allt arbete på jorden egentligen innebär ett och detsamma: framförslande och förädling av naturens gåvor och krafter till människans tjänst. Om också vägen kan synas oss lång mellan tänkarens eller historikerens eller musikerens arbete

och naturtillgångarnas förädling till s. k. nyttigheter, håller ändå nog påståendet streck. Ty det finns ju så många slag av råvaror och så många olika sätt att förädla dem. Och ytterst blir ju frågan vad denna människa, som äter och klar sig i och utnyttjar och avnjuter alla förädlade varor, vad hon, själv betraktad som råmaterial, skall förädlas till?

Jag skulle vilja våga den satsen: vad vi, noga taget, känner och erkänner som ett arbetsresultat, är alltid förädlad efter en viss idé.

Råmaterialiet är ju som sagt av så olika slag — allt vad jorden bjuder, också allt levande: ett barn, en hundvalp eller en unghäst, en skolharnskara, en gymnastiktrupp, en vänskap eller ett äktenskap. Idéerna kan ju också bli ändligt växlande inför samma material. — Björken som fälles, blir lika förädlad till ett fullt arbetsresultat som torr och väl upphuggen ved som den snidas till prydnadsföremål. Det gäller vad man tänkt sig — det gäller om idén blir fylld. — Och den lilla hat som

Fortf. å sid. 4

glatt prat om mat

hör man i de familjer som köpa i

Konsum

Billiga och sunda varor i sunda butiker.

TIDEVARVET

Utkommer varje helgfri lördag.
Slussplan 1-3, 2 tr., Stockholm

UTGIVARE:
Ada Nilson.

REDAKTIONSKOMMITTÉ:
Elin Wägnér,
Elisabeth Tamm,
Honoris Herminia.

REDAKTIONSEKSEKRETERARE:
Carin Hermelin.

Mottagningsid 10-12.
Telefon Norr 4842.

EXPEDITION:
Telefon Norr 38243.

Kontorstid kl. 10-12 f. m., 1-4 e. m.
Postgö 1544

PRENUMERATIONSPRIS:
För helbt kr. 6.—, halvår kr. 3.50,
kvartal kr. 2.— Läsnummer 15 öre.

ANNONSPRIS:
1 text ..... 30 öre
per millimeter.

Textads eller särskilt begränsat plats 25 öre

Stockholm 1929
Wahlstedts Tryckeri Aktiebolag
Storgatan 22

Män i bojor

I Genève sitter den förberedande avröstningskommissionen, i Paris en konferens mellan fordringsägare och skuldskatta för att göra upp världskrigets affärer.

Det är utan tvivel erfarna män med klara och tränade hjärnor. Varför förlöpa då förhandlingarna med en rad av katastrofer, som hota arbetet, varför gå de så långsamt och bli till ett kväl för deltagarna själva och för dem som vänta på resultatet?

Äro uppgifterna olösliga? Nej. De äro invecklade såsom varje stor organisatorisk uppgift i vår komplikerade värld, men de erbjuda inga oöverstigliga materiella tekniska svårigheter såsom att telefonera med mars eller smälta småsten eller väcka upp döda. De uppgifter som föreliggas äro heller icke sådana vilkas lösning ingen önskar eller fragar efter.

ga valuta- och konjunkturriser uppstå. Den tekniska sidan kan man lösa. Men svårigheterna ligga däri att fordringsägarna utgå från vad de förlorat och vilja ha igen och inte från vad Tyskland rimligen kan prestera. Dessutom äro de rädda för ett Tyskland fritt från ekonomisk träldom. Allt detta ligger i deras fordran på 40 miljarder. Tysklands möbud är 27 miljarder, ungefär vad ententen betalade Amerika Vill Ni ha mer, säger Tyskland, måste Ni släppa ut oss dit ut där industrien hämtar sitt råstoff och folken sin försörjning — till Afrika.

Nu mera kora ju inte fordringsägarna ut Tysklands möbud så som skedde i London 1921. De bryta heller inte mera in i Ruhr för att ta sin fordran med våld som skedde 1923 med Ruhrökupationen. Men de vägra att se saken ut från Tysklands ståndpunkt eller diskutera hur Tyskland skall kunna skaffa dessa 40 miljarder. Det är en affektösnad och icke en förnuftig ståndpunkt. I den ligger båda parterna föregående insyltad, liksom ett helt olyckligt ätenskaps alla detaljer ligga insyltade i makarnas orimliga anspråk vid en skillnesprocess.

Sammalunda ligger det till vid den förberedande avröstningskonferensen i Genève. Den har till uppgift att lägga fram ett program efter vilket en allmän, beslutande konferens skulle kunna förhandla om nedrustning. Detta är heller icke en lösbar uppgift. Visserligen har den erbjödats till örhört, därför att arbetet från början lades på linjen: varje stat skall avrusta i proportion till säkerheten eller osäkerheten i dess åge och dess grannars farlighet. Ty var och en måste ju då framställa sitt eget läge såsom hotat och sina grannar som de farligaste av alla. Men dels är man ju nästan klar med ett förslag på denna bas. Dels är det ju icke uteslutet, att man kan enas om en enklare formel för avrustning. Där finns t. ex. den ryska som går it på en minskning över lag procentuellt på bas av de nuvarande rustningarna så att förhållandet mellan staterna blir detsamma som förut. Många andra praktiska förslag äro lessutom inkomna, däribland Tysklands nu senast inlämnade, som vill fastställa ena av maximisiffror för utgreppsvapen, inskränkning av väpningskontingenter och övningstid, förbud mot allt luftkrig, offentliggörande av alla länders rustningsåtgärder och inrättande av en internationell ständig avröstningskommission som kontrollerar den bitvare avrustningen med den permanenta internationella domstolen som högsta instans vid tolkningstvister.

Sedan 1925 då det beslutats att förbereda den allmänna avröstningskonferensen har icke mycket gjorts praktiskt taget, men problemet har dock ålätts så mycket, att man kan se, att det är tekniskt lösbart.

Politiska vägar

Det politiska livet behöver en förnyelse. Aldrig har politiken varit så öfvertummad, som i dessa dagar, det var grundtemat i fröken Elisabeth Tamm's föredrag: »Politiska vägar», hållet i Göteborg den 22 dennes på inbjudan av Göteborgsavdelningen av F. K. R.

De 6 å 8 år, som gått sedan Frisinnade Landsföreningens sprängning, ha varit avgörande för riktningarna i svensk politik. De politiska vägar ha under dessa år matematiskt skakats ut. Det politiska intresset har varit i stadigt sjunkande, trots det ojämförligt större valdetagandet vid senaste riksdagsmanavalet. Kriget och dess följdskjudomar ha sköljt in över vårt land och satt sina märken också på det politiska livet. Med kriget växte ågodelssinnet, penningens makt över människorna väckte reaktionen till liv och länkade medborgarrätten in på avvägar. Klassintresset, inte samhällsintresset har blivit det ledande. Högren och arbetarpartiet beteckna nu de två stora politiska huvudvägar. Inte så på den tid Frisinnade Landsföreningen var ett majoritetsparti, då kunde man ännu ta om idépolitik. Men så kom kriget och med det slungades utvecklingen med örhörd fart framåt.

Kravet, som efter kriget ställdes på liberalismens mälsman, var överväldigande. Det gällde ju ingenting mindre än att på nytt ransnaka samhällsfrågorna ända från roten. Det krävdes också att korsa en del av de intressen, som synes oss människordyrbart av alla, de ekonomiska. Liberalismens mälsman följde icke kravet. Vi stannade och tvekade och så gick tillfället oss ur händerna. Splittringen ände fick i stället insteg, 27 majbeslutet var ett verk av denna utveckling.

Det hämnar sig för ett politiskt parti, om man glömmer att i tid ta upp det nydaningsarbete, som måste bli en följd av de förändrade förhållandena.

De gamla namnen stå kvar, blott så mycket mer konservativa. Så har den borgerliga vänsterns uppgift förskjutits. Den har fått en maktställning, men en annan å tidigare. Den får avstå från att kämpa för egna mål, och nöja sig med medlarställningen, tungan-på-vågen-politiken.

Det borgerliga samgäendet vid fjolårets riksdagsmanaval var endast ett följdrättigt utslag av denna utveckling. Frisinnade kvinnor ha alltid framhållit att ett dylikt samgäendet betyder mer än en blott teknisk åtgärd, att det måste vara utslag av en viss samhörighet. Man har velat förhindra socialdemokraterna att få majoritet för att själv få utslagsrösten. Högren fordrar nu hedersskuldens infriande. Är man villig att betala den? Det ser knappast så ut. Vid ett par tillfällen ha de frisinnade gått med socialdemokraterna mot regeringen. Ut i bygderna har den borgerliga samlingen istadkommit det, att orden liberal och frisinnad i folkmedvetandet fått en annan klang än förr. Det finns ingen tro på uppgifterna mer, ingen hänförelse längre. Den borgerliga vänstern har upphört att vara ett framstegsparti.

I våra grannländer har utvecklingen gestaltat sig något annorlunda. I Norge och Danmark ha socialdemokraterna gått fram vid de nyligen förträttade kommunalvalen, i Sverige tycks reaktionen ha övertaget. Hur länge skall denna utveckling fortgå? Tills dess reaktion mynnar ut i holsjefvise? Eller ska vi stanna

Fortf. å sid.

Praktiserande läkare

Infört genom
Stockholms Läkarförning

Dr: Helfrid Roland
Allmänpraktiserande
Rösträngsg. 9 A. Tel. V 60250
Mottagningsid. v. 15-18 e. 10-11
Annan tid efter överenskommelse.

Doktor ESTER GRÖNBLAD
Ögonsjukdomar
Östgatan 7, 3 tr. hiss.
Mottagnid vard. 9-12, 1-11, 3-6,
Sönd. 7-10-11. Annan tid efter
överenskommelse pr. tel. Söder H170

Med. Doktor
JOHN HELLSTRÖM
Kirurgiska sjukdomar.
Nybrogatan 11, 3 tr.

Mottagnid Månd., Onsd., Fred. från kl. 4-11, efter anmälan pr. Tel. Ost. 433 kl. 9-10.

Dr: Mauritz Levin.
78 Folkungsgatan 78, 1 tr.
Allmänpraktiserande.
Vard. 9.30-11, 2.30-5. Sönd. 10-11.
Bost. Birger Jarlsgratan 7375, 5 tr.
hiss. Vard. 1-2. Tel. Sö. 8020, N. 10580.

Dr: Torsten Lindner
NERVSJUKDOMAR
Mästersamuelsgatan 9.
Invid Biblioteksgatan.
Tel. 1919. Telefönd 9-10 f. m.
Mottagnid enligt överenskommelse.

TANDLÄKARE

Tandläkare
Arnold Ahlström
Birger Jarlsgratan 32, IV.
Medlem av Sthlms Tandläkareförning
Mottagn. enl. överensk. pr. tel. N. 8350

TANDLÄKARE
Gustaf Backelin,
Strandvägen 1, 2 tr.
Medlem av Sthlms Tandläkareförning
Mottagn. från 1 Maj. Rådfr.-tid kl. 12-1
eller efter Telem. anmälan 74824.

Tandläkare
EsterEkström-Oliv
Folkungsgatan 70
Medl. av Sthlms Tandläkareförning
Mottagn. enl. överensk. pr. tel. F. 6d, 91

Tandläkare
Harry Weinberg
Drottningngatan 71 A. II tr.
Mottagn. Månd, Onsd, Fred. Lörd.
11-1. Tisd, Torsd, 4-7. Tel. N.
7551.

Alla önska att 1914—18 års krig måtte likvideras på ett antagligt sätt.

Alla önska att den oroande rustningsökning som satts in under de senaste åren, måtte brytas. Vad är det då som är i vägen?

Jo. Ser man på herrarna i Paris, ser man på herrarna i Genève, skall man upptäcka att de äro bundna till händer och fötter, och hur skunda till då kunna ta itu med en uppgift? Remmar snöra ihop deras händer på ryggen, remmar snöra fast dem vid deras stolar. Dessa remmar äro skurna ut det förlutna, ur dess misstag och reaktioner mot misstag, dess brott, dess lidanden. Ur allt detta följer rädsla för nya lidanden, skräck för den som vill lidande, segraren är rädd för den besegrade och den besegrade för segraren.

Om alla dessa hänningar vore lösta skulle uppgifterna lösas ty sådant kan den modernna hjärnan.

Som instrument för lösande av krigersättningsfrågan har man ju redan uppfunnit en internationell bank, som skall sköta parterna gemensamma affärer och se till att in-

ADVOKATER
EVA ANDÉN'S Advokatbyrå
Inneh.: Eva Andén. Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Herikulegatan 14, Tel. 7575-7576.
f. d. La. Vattugatan.
STOCKHOLM.
SPECIALITET: Familje och arvssaker, Brottredningar och testamenten, Förvaltningsuppdrag.
Även skriftliga förfrågningar.

Advokat Hugo Lindberg
Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Kungsgatan 6. Stockholm.
Tel. 14799 2424

Frälsningsarméns
Alkoholisthem
Kuristh
(Åtjutur statsbidrag)
Två timmars övningstid från Sthlm
Prospekt och övriga handlingar skickas från
Socialsekreteraren, Ostermalmsgatan 24
Stockholm.

Drick
Ramlösa-Vatten
Vårt lands enda naturligt alkaliska
bords- & hälsovatten.

Olga Elmdahl
Modemagasin
Kungsgatan 53. Tel. 10851
STOCKHOLM.

SVårigheten ligger i de psykologiska hänningarna. Man har mer och mer äkt in i en föreställning om orimligheten och svårigheten och hopplösheten i uppgiften. Den femte konferensen slutade i modlöshet och efter att man återigen skjutit på huvuduppgiften under förövandningen att tusen saker måste utredas först. Och den sätte började icke vidate förhoppningsfullt. Ord förändrade ifrån, att man inte denna gången heller kunde bli färdig med något program åt den allmänna konferensen, emedan stjörmanakterna icke klarat upp sin rustningsminskning än. Och den olycksalige lord Cushendun från England som kom med sina amiraler och generaler, slog ner förhoppningarna från början. Men konferensen kände sig var i brännpunkten för allmänhetens otåliga intresse på ett helt och hållet nytt sätt. Man kunde icke skjuta bort det ryska förslaget såsom ligande utanför konferensens befohgenhet, därför att det utgick från en annan princip för avrustningen än den enskilda statens säkerhet. Man kunde icke droja med att fullsörda sin promemoria till den allmänna konferensen tills England o. Amerika kommit överens om storlek och antal av tilltänkta kryssare. Man kunde icke ställa sig på stånd-

punkten: ingen rustningsökning är det högsta vi kunna nå. Man måste åttala sig för vad som med ett nytt rår uttryck kallas kämbär nedrustning, och man måste gå med på att beförtra det ryska förslaget till en kommande allmän konferens.

Det är ändå något av så bundna människor och så mycket militära experter.

När detta skrivs pågår dessutom konferensen alltjämt, och dess slutresultat kunna ö överblickas.

Huru skola de band lösas vilka binda dem som ha att avgräva de stora frågorna? Ja, hur lösas den enskilda människans bojor? Icke genom att man säger: de äro inbillmed sina amiraler och generaler, churu sjynliga, äro de verkligaste av alla. Bojorna kunna endast lösas genom tillförlitandet av en kraft, större än det förlutna som smidde dem. De kunna lösas genom en synförvandling, en hjärteförnyelse, genom vilken det förlutna krymper för visionen av framtiden.

Kunna icke de nu regerande och lerar representanter mäktta befria sig ur bojorna, då måste de försvinna som snön i slutet på april. Våren kommer då att ha sin gång trots allt. De kunna göra skada som den sena vårkylan men icke hindra årstidernas gång.

Stamning

Snabb, säker bot enl. Prof. Kaunovs metod. O. Broberg, talt spec. Birger Jarlsgratan 41 A, 2 tr. Tel. Norr 160 28. Dubbelt svarspost.

Helpensionen

Herrsätra Skola,
Carlberga, Södertälje, mottager ett begränsat antal elever på flickskolans alla stadier. Avgångsbetyg från kl. VII medför Normalkompetens. Individuell undervisning inom ramen av skolans kursplan. Praktiskt arbete i uppfostrande syfte. Anna Sundin, Tel. Södertälje 532.

Den internationella folkhögskolan, Hälsingör

Sommarmars 20 april—10 juli. — Allm. folkhögskoleämnen, engelska och tyska.
Feriekurser i tyska—engelska, tyska och franska 16—29 juli, 30 juli—6 aug., 22—31 aug.
Begär prospekt från
Föreståndare P. Manniche, Hälsingör

Från diverseboden och varuhuset

Affärsbiträdenas och kontorsfolket levnadsvillkor ha i vår — bland så många andra frågor — lyfts upp ur sin vardagliga aktualitet och genom en motion i riksdagen ställts i det tillfälligt koncentrerade ljuset av riksdagsfrågornas aktualitet. Borgmästare Lindhagen har nämligen hemställt om åtgärder för förbättrande — såvitt möjligt — av levnadsförhållandena för butiksbiträden, kontorsfolk, samt visst skydd för ämbetsverkens extra personal och rikstelefonisterna. Motionen har visserligen avlagits av riksdagen. Det är också litet svårt att förstå, hur motionären tänkt sig att kungmajj på riksdagens begäran skulle kunna åstadkomma någon effektiv förbättring för den vittutgrenade och heterogena yrkesgrupp, som det är fråga om.

Efter sakens fall i riksdagen har emellertid de kontors- och handelsanställdas förening i sin tur gjort ett försök att finna utvägar till svårigheternas lösning, genom att på ett stort möte i Stockholm ta upp de nuvarande förhållandena till behandling från olika synpunkter. Borgmästare Lindhagen, som var en av mötets föredragshållare, talade bl. a. om hur viktigt det är, att en opinion i en bestämd riktning skapas för dem, som ställa krav på statens medverkan till ofrörettråliga förhållandens avhjälpan. Redaktör Casparsson, som talade om den fackliga rörelsens utveckling, fortsatte med att framhålla betydelsen av att de missgynnade grupperna, som faktiskt ännu i dag delvis leva under medeltidsmässiga förhållanden, inse vikten av en egen energisk strävan. Där yttrades även andra ord för ett mera målmäddvetat beträdande av organisationens väg.

Det var ju inte första gången krav på effektiv sammanslutning framförts bland dessa yrkesgrupper. Men kraven ha hittills i allt för stor utsträckning förblivit uppflydda, tack vare affärsarbetets olikformighet m. fl. för en sammanslutning ogynnliga egenskaper.

Man kan leta efter sambandet mellan det stora moderna varuhuset, med sin utvalda yrkesskickliga kår av försäljnings- och andra anställda, och den lilla av fotogenos genompydda mörka och propfulla diverseboden vid småstadens kullerstensborg, där den gamle vresige affärsinnehavaren bibring sitt biträde sin egen ovanliga syn på försäljningskonstens hemligheter: till kunden, vars

Vår gymnastik- och sportördel ger höfterna ett fast stöd, arbetas helt utan gummi och förhindrar oömtålig utvidgning. Rekommenderas av läkare.

Kelasipis
Björger Jarlsгат. 108 - Tel. 80471

personlighet — enligt hans mening — utstrålar dåliga vibrationer säljer han hellre ingenting än han honom kvar i boden, medan han till den med goda vibrationer utrustade lycklige kunden lämnar varor till frikostigt nedsatta priser. Och ändå är ju sambandet där.

Genom de stora varuhusen har emellertid av sig själv växt fram en tendens till sammanslutning, som nog skulle kunna föras vidare. Där är personaltidningarna och de hela "huser" omfattande föreningarna. Där finnas ju också föreningar inom vissa branscher, men inte nog omfattande.

De i motionen framhållna bristerna inom försäljningsarbetet äro främst den långa obestämda arbetsdagen, de dåliga eller ofebefintliga rasterna, de låga lönerna, och i många fall onunda, mörka och oventilerade arbetslokaler.

Att lönerna i många fall är alldeles för små är säkert, svarar representanten för ett av Stockholms större varuhus, som vi tillfråga, särskilt gäller det kvinnorna. De hygieniska lokaler äro däremot numera en försvinnande svårighet. Vad beträffar arbetstiden kan man säkert genom litet omtänksamhet och intresse åstadkomma stora förbättringar.

En av dem, som vi vänt oss till, berättar om några amerikanska erfarenheter. Det är allmänt känt att det forcerade arbetet, hur ansträngande det än må vara, är lättare att uthålla för de anställda än de långa, sysloslösa timmarna under den döda säsongen. Man har försökt att just där åstadkomma någon kompensation för det påfrestande arbetet under högsäsongen. Biträdena få börja kockan ti eller sluta någon timme förr på eftermiddagen, det går alltid att ordna, så att det går i läs. Man kan tänka sig olika grupper med olika tid för en viss period i taget under den tysta säsongen. Bara kraven på sådana förbättringar bli nog starka måste de genomföras. Men det förutsätter förstas också en organisation av firmorna själva, då inte en enstaka firma gärna vill ta risken av att ensam stänga en timme tidigare eller dylikt.

Ett annat exempel på vad de amerikanska affärshusen varit tvungna att gå med på, är de goda anordningarna för personalens trevnad. Där finnas matsalar, rökrum, t. o. m. danssalar för en uppbyggande liten omväxling under rasten. Detta tillmötesgående beror inte alls på några organisationers krav — sådana finnas ju egentligen inte i Amerika — utan på firmornas önskan att för längre tid knyta personalen vid sig. Nyanställningarna vid ett amerikanskt varuhus kunna gå upp till 100, 200, ända till 300 procent per år. Man måste anstränga sig för att inte förlora sina anställda, så fort de blivit litet vana och införsatta i arbetsrutinen.

I Sverige är det regel att de anställda stanna på samma plats i 10, 20 år, hela sitt liv. Detta borde ju inte hindra intresset för förbättringar. Men här liksom på andra områden behövs en viss grad av tvångsamt nödvändighet. Sedan beror ändå den slutliga utformningen på personlig god vilja. Det är sannerligen ett stort arbetsfält, som erbjuder väldiga möjligheter till framgång för omtänksamhet, uppfinningsförmåga och ömsesidigt intresse.

Anna Nilsson 60 år

Den som skriver detta har blott haft förmånen träffa "Anna Nilsson i Malmö" de senare åren, föra gängen vid en fredskongress i Wien. Den första uppfattningen av henne som en frejdig, öppen och trolig människa, fri från småsinne, har blivit bestående. Hennes fördomsfrihet, hennes redogörelighet att mottaga, och förmedla intryck och hennes glattiga, humoristiska syn — även då det gäller egen svaghet — göra samvaron med henne synnerligen uppriskande. Det är å föredragsarbetet och rättstaden som hon ägnat en stor del av sitt intresse och vilka i henne ha en entusiastisk förkämpe, som ej nöjer sig med dessa idéers teoretiska sida, utan outtröttligt söker omplacera dem i det praktiska livet. Den svaga hälsan har därvid endast tillfälligt förmått hejda hennes sega energi. Provensen Zeelands motto "Lento et emergo" — jag böjer mig och reser mig igen — tyckes mig kunna stå som motto även över Anna Nilssons liv. Det finns i henne något av den odödliga elden.

Hennes vänner komma att på mingsdagen sända henne tacksamhets tankar för de friska fläkter hon fört in i deras liv.

E. A. B.

Valen i Danmark

I Danmark valdes nytt folketing den 24 april. När detta skrives vet man ännu ingenting om utgången av detta viktiga val, som kommit till stånd i 1/2 år förr än den Madson—Mygdalska regeringsperioden normalt borde ha utgått. Vad man vet är emellertid vilka uttalanden de olika partierna gjort inför valen, och vilka frågor som främst ha förts i elden.

Där äro flera stora frågor, i vilkas handhavande vi äro vana att se Danmark som ett föregångsland, och som därför måste väcka vårt intresse i särskilt hög grad. Det bör grundskyldsförslaget, kärnpunkten i Retspartiets program. Ett förslag om införande av grundskyld, d. v. s. jordvärdeavgift, på 3 % har redan förut blivit framlagt och omkring detta förslag hoppas Retspartiet samla anseliga anhängarskaror.

Socialdemokratiska partiet utlovar på sitt valupplopp bl. a. arbetet för en rättvis egendomsbeskattning och framhåller därvid också en fortsatt tillämpning av grundskyldsprincipen. Bland andra punkter på detta program märkes statshjäl till sockerproduktionen — alltså en även i Danmark aktuell fråga, där socialdemokraterna sålunda hålla sig på en mera reaktionär kant.

Till de allra viktigaste frågorna hör den om avrustning. Här har Radikale Venstre under sin sakkunnige ledare Dr. Munch framlagt ett program för ett "Vagtværn", vilket man väntar skall kunna samla både socialdemokrater, retspartimedlemmar och möjligen också de mera friminnade inom Venstre till en slutlig lösning.

Det hittillsvarande regeringspartiet, Venstre, kämpar för vad det kallar en folklig politik, medan det genom sina lönedenskarningar i själva verket drabbar de lägre klasserna.

Slutligen är det högerpartiet, som kräver försvarsfrågans lösning efter de sakkunniges förslag, skattefattat på näringslivet, en smidigt traktatpolitik, som kan utvidga Danmarks exportmarknad.

Det kan intressera Tidevarvets läsare att bland Radikale Venstres

Maktens psykologi

Några utdrag ur Alfred Adlers uppsats i Gewalt und Gewaltlosigkeit.

Vara stor! Vara mäktigt! I alla små och i dem som känna sig små, bor denna längtan. Varje barn längtar efter högre mål, varje stackare efter överlägsenhet och den missmodige efter fullkomningens toppar. Detta gäller den enskilde lika väl som massorna, folken, staterna och nationerna. Varje mänsklig strävan härstammar ur ivriga försök att övervinna känslan av brist, osäkerhet och svaghet. Men för att kunna gå framåt behöva människorna en ledbild före sig i mot framtiden. Fullkomningen är som ledstjärna icke gripbar nog för att fylla detta ändamål. För att kunna gå säkrare gestaltar den trevande anden en konkret ledbild åt sig. Människan kan se sin fullkomning i ett bli kusk, läkare, Don Juan, medmänniska eller tyrann. Alltid ser han däri sitt livs högsta uppfyllelse och bekräftelse.

Den stora hären av svårskötta barn, nervösa, vansinniga, alkoholist, morfionister, kokainister, kriminella och självmördare erbjuda till sist djupast inne samma bild. För alla gäller det kampen om den personliga makten eller förtvivalvan över att icke kunna nå den på ett allmänt gagnande sätt. Överlägsenhet över andra eftersträvas ännu såsom den högsta livsformen. Vårt ideal har tagit gestalt som makt över andra. Hur kom denna olycka in i världen. Den personliga strävan efter makt är ett förslinande av strävan efter fullkomning! Och därtill är det en förförisk form av fullkomlighetssträvan, särskilt i en från alla sidor trängd kultur. Det är ett nära tillhanda liggande misslag, upphetter genom efterbildning av den ohämmade naturprocessen, där den enskildes fullkomning vinnes genom brutal seger över de svagare.

Männens herravälde över kvinnan har berövat honom erotikens högsta fröjda och måste inom mera utvecklade kulturformer sätta kvinnan i uppror mot själva sitt kvinnöde.

Strävan efter personlig makt är ett oödesdigert bländverk och förgiftar den mänskliga sammanlevnaden. Den som vill mänsklig gemenskap måste avstå från strävan efter makt över andra. Många finna det vara en självkråk sak att man sätter sig igenom med våld. Vi medge att det skenbart ser ut som den enklaste vägen att uppnå det goda och lyckobringande och det som tjänar utvecklingen genom maktmedel. Men när och var i det mänskliga livet eller mänsklighetens historia har ett sådant förehavande lyckats? Så vitt vi kunna se, väcker ständigt användning även av mitt våld ett motstånd, även i de fall, där den besegrades väl avses. Det patriarkaliska systemet och den uppstyta despotismen ha efterlämnat forskräckande spår. Intet folk har ens uthärdat sin Gud utan motsägelse.

Maktlystnaden insmyger sitt gifit förädrakarleken och söker i namn av auktoritet och barnens lydndsplikt att fasthålla skenet av överlägsenhet och ofelbarhet. Då blir det barnets uppgift att växa sina föräldrar över huvudet och bli färdig med dem. Samma är förhållandet med läraren. Även kärleken har samma instinkter och begär av den andra parten en för långt gående hänvägelse. Mannens maktbegär fordrar med öronopande av naturens ordning kvinnans underkastelse. Följden är föga glädjande: alla naturliga sammanhang förstöras och värdefulla krafter lamslås.

Emellertid har den moderna sjuksjukheten uppvisat att dessa drag av maktlystnad, återighet med sin mängd av fula komplikationer, icke äro medfödda och opererbara. Sannare bli de tidigt inympade i barnet, som attom den viljestor ur en kvinnliga kandidater äro uppställda våra båda medarbetare fabriksinspektör fru Julie Ehrenholt och trafikkontrollör fröken Anna Westergaard från Köpenhamn samt den även i Sverige kända rektor Helga Lundh, Odense. Tidevarvet hoppas att i nästa vecka få utförligare återkomma till utgången av de betydelsefulla valen i Danmark.

Vårspalten

Hattar och Scarves
Senaste nyheter!
Hilma Hallströma E/str.
Firma Hanna Anderson's
Modeaffär
Telefon 7515
KUNGSGATAN 55 "

Alltid nyheter i
KAPPOR
och Klädningar
Elite
Hjalmar Olsson
Drottninggatan 71 C

VÅRENS NYHETER I
Handskar och Vantar
inkomna i
City Handmagasin
Västerlånggatan 24
Tel. N. 4298

Vårens nyheter
i Siden och Ylle
nu inkomna hos
Sidencarlson
Drottninggatan 61
Regeringsgatan 40

VÄSKAN
som passar Eder finnes
hos
EKMANS Efr.
[E. NILSSON]
Beridarengatan 19
Tel. 1014

Det största strumpurvalet
erbjuder våra 6 specialaffärer.
Bredenberg
Hannagatan 90, Crottningsg. 26
Hannagatan 10, Högsgatan 54 A
Humlegårdsgr. 14, Kungsgatan 89

Arbetsresultat — Mindervärdeskänsla

Forts. fr. sid. 2.

en pojke skurit ur ett utvalt stycke bark som med mast och segel styr ut på en köl. — kan vara ett lika fulländat arbetsresultat som Kungsholmen när den går av stapeln från Göteborgen.

Självbelövande lyckla ligger alltid i ett arbetsresultat. Kanske den enda verkliga lyckan som finns: att en inre vision av det som ett material skulle kunna formas och duga till, till sist blir verklighet — alltid, kanske, efter en kortare eller längre period av missmod och misströstan.

Mindervärdeskänslan förlämnar den fantasi, som i ett föreliggande råmaterial ser, vad som kan formas därur. Den fantasi, som också blir motorn i vad för slags arbete, tungt kanske och långt, som måste läggas ned därpå. Mindervärdeskänslan kommer i stället den fantasi att frödas, som vi kan kalla den Peer Gyntiska. Den, som bygger luftslott kring sig själv, som ständigt går udenom just den uppgift, det verklighetens råmaterial som det gäller. Men den godtagar alla medel att framhäva det själv, som är "sig selv nok".

Varje gång ett barn möts av den vuxna världens överlägsna ogillande av dess strävanden och intressen, dess intensiva och helhjärtade arbete på att förvandla ett visst råmaterialefter sin fantasi beläte; var gång en övermäktigt uppgift läggs på ett barn; var gång det eggas med familjeojensens pikla att vara något märkvärdigt, eller av skolans att vara duktigt och erövra betyg; var gång det stöter emot den oersonliga muren av "de störas" privilegier på vad som är förbjudet eller brottsligt för de små; var gång ett flickbarn omsusas av detta "bara en flicka" — var sådan gång bränns mindervärdeskänslans glödande järn in i själen. Där alstras det gift som i sanning är trolldroget; den eviga förnimmelns av sig självt, som lyckad eller misslyckad, vanmäktigt eller dock mäktigt, den eviga stråvan efter makt och betydelse på andras bekostnad.

Den djupa isoleringen från livets uppgifter, d. v. s. från den självfallna tron på att de äro till för att tagas upp, och den djupa isoleringen från gemenskapen och samarbetet med omgivningen, det är det fruktansvärda ödet som mindervärdeskänslan dömer till. Och den alstrar vad värst är, en förtvivald kamp att till varje pris ta sin

mosfär, genomdränkt av maktintressen. Ett kan rädda oss: missrot mot varje övermakt.

Väg och taktik ge sig för oss ur vårt yttersta mål: värd och förstärkning av gemensamhetskänslan. Vi kunna bekämpa gemenskapskänslan inom oss. Men kväva den kunna vi icke. — Det är icke så lätt att försöka undertrycka gemenskapskänslan. Förbyrtaren behöver bedöva sina sinnen före eller efter dådet för att sätta gemenskapskänslan ur funktion. Vanartig ungdom sluter sig samman i bond för att dela ansvaret med andra och sålunda mildra det. . . .

Kriget är icke fortsättning av politiken med andra medel utan den största massförbrytelse mot människornas samhörighetskänsla. Vilken summa av lögnar och konstlat uppäckande av låga lidelser, vilken tusenfaldig självalldikt behöves icke för att undertrycka det upprörda anskriet ur mänskligt bröst.

Människorna rysa av beundran inför en segerrik fältheres tämligen osäkra storhet. Gemenskapskänslor-

skada igen, att på något vis göra sig gällande — genom att vara grinig, stygg, sjuk, vanartig, brottslig. Adler har i en uppsats, citerad på annat ställe i tidningen, en sammanträngd lista på offren för denna isolering och vanmäktighetskänsla, som driver till förtvivalda handlingar för att få känna makt och gemenskap — låt vara skenmakt och skengemenskap: de sväruppfostrade barnen och de vanartiga, nervösa, hysteriska, alkoholister, morfinister, brottslingar, mördare.

Att Adlers synpunkter på intet sätt är »nya», utan att vi där finner gammal själuskänsla i nytt språk och med ett nytt slag av forskning bakom — så som vi ständigt behöva möta den för att lyssna till den — det märker vi om vi klär de adlerska satserna t. ex. i dessa ord: Den som mister sitt liv, han skall vinna det. — Det »naturliga» för en människa, det är fantasins arbete att i varje dags och stunds råmateriale genomskåda vad därur kan göras och att — av samma ofrånkomliga orsak som gör att man ej kan vända sitt ansikte åt två håll på samma gång — glömma sig själv. Skillnaden mellan troll och människa: "at være sig selv nok" — och "at være sig selv, det er sig selv at døde", den har också Ibsen inskräp. — Och av oerhört stort intresse är att ge akt på Viktor Rydbergs syn på diktares och barnets ensamstående uppgift i tillvaron, att gripas av »starka visioner av vad som skall göras, byggas, skapas eller förvandlas, att intet annat av vikt existerar i världen. Drycken ur livets källa kan njutas blott av den "som värvat djupast inne — barnets häg i prövad mannessinne — och låt kampen emot nöd och svek — ger sig helt som gossen åt sin lek" säger det döda barnet till det levande.

Alfreds Adlers syn på tillvaron blir mörk. Ty hans blick har blivit skärpt för den giftiga verkan av maktförtryck och mindervärdeskänslan överallt i tillvaron. Och han anser, att uppfostran ämnar i vår tid på underkastad sätt befördra giftets inrymning just under de farligaste åldersperioderna. Man kan säga att Alder i misströstan så gott som uppger familjen. Dess isolerande egoism är för obotlig, dess sätt att samtidigt framhäva och skämma bort barnen och att på närmaste håll ställa dem öga mot öga med föräldrarnas alla oersonliga privilegiedär

na fordra ett annat ideal: helgonet, men naturligtvis renat från allt slagg, som kommer ur övertro.

Det är nödvändigt att en stark gemenskapskänsla förberedes och uppbyggas inom folken och att de brytas med rolvinstad och makthegär. Vad som felar oss alla, och varefter vi ouppörligt sträva, det är nya metoder för att höja gemenskapskänslan, det nya ordet.

allför outrolig.

När man vänder sig till skolan som den enda räddningen, och den har ju också så utomordentliga möjligheter, möter man tyvärr också där utstuderade färligheter: Alla övermäktiga uppgifter, som eggas till fusk istället för till samarbete och glad stråvan efter arbetsresultat; hetsen till tävlan istället för samarbete. Man kan säga att Adlers sista suck i hans bok om människökänedom gäller »den sociala skolans», som bygger på gemenskap och samarbete.

Men skulle vi försöka, vad Adler inte försöker, att sätta upp några botemedelsrecept mot den förödande verkan som utövas genom all maktförtryck i världen, skulle vi väl våga säga: Låt oss se upp med barn behandlas. Låt oss se upp, också då det gäller de redan skadade; de sväruppfostrade och vanartiga. Låt oss komma ihåg att den enda lilla smala spång som kan för dem åter till ett »normalt» — ack hur sällsynt är icke det normala! — människoliv är förtroende. Förtroende till den egna kraften gentemot uppgiften framför och förtroendet till att gillandets och uppskattandets glimt och värme finns till hands hos människan bredvid. Låt oss vidare se upp med hur vi värdat glädjen, hur vi värdat den goda stämningen i samvaron. Det är där som det mest skär sig med alla utvärningar från våra giftiga mindervärdesår. Allt detta, »ja ni har det bra ni, men tänk på mig som är sjuk och trött och ledsen». Glädjen är det första och främsta av alla gemenskapsbildande moment i tillvaron — den blir också först och främst särad av all maktförtryckets dova och dolksa och våra avföda i världen, men den kan också, kanske den ensam, vara oemotståndlig också för den.

Till sist: låt oss värda rörelserna. En rörelse uppstår när två eller tre eller flera gripas av samma vision av vartill ett råmateriale skall kunna förändras. Rörelserna äro kraftverklarna i tillvaron, det äro vårt samhällslivet och »världen» vara med om den skapande utveckling, som genom de upplivade ögonblicken går fram genom den enskilda människans liv. Att sådana ögonblick måste vara åkta — efter de annars helt enkelt inte existera — är ju en självklar sak. Det borde vara lika självklart att en rörelse kan man tala om blott så länge den är åkta, d. v. s. blott så länge de som därinom äro församlade glömma sig själva inför uppgiften — ge sig helt, som gossen i sin lek.

I en rörelse är berömmelsen utelämnad och ingen kan hålla på »at det gode skall ske gjennom ham», ty det viktiga är den gemensamma visionens uppfyllelse, arbetsresultatet.

Honorine Hermelin.

Läkarnas förbund

Forts. fr. sid. 2.

den att man i de olika länderna gått fram efter tvärs olika vägar. I en del är undervisning vad beträffar barn och ungdom obligatorisk, såsom i Italien, Schweiz och Jugoslavien. I andra länder har man gått fram på frivillighetens väg. Undervisning förekommer i många skolformer, vid universitet, seminarier o. s. v. Utmärkande är att i de flesta av dessa länder ha under de senaste åren bildats särskilda organisationer, som med stöd av det allmänna utveckla en särdeles livlig propaganda för sexuell upplysning spridande bland barn, ungdom och vuxna. Detta sker icke endast genom föredrag utan genom filmer och småskrifters spridande. I England har t. ex. en sådan förening under det sista året anordnat över 1500 offentliga föredrag för tillsammans omkring 250000 personer. En annan förening har under sin 25-åriga verksamhetsperiod utgivit över 14 miljoner ströskrifter.

Rapporterna och kongressen med dem togo ej parti för det ena eller andra tillvägagångssättet. Man uttalade en önskan om att i de länder som hade sexualundervisning i skolschemat lärarepersonalen måtte få vederbörlig utbildning, så att undervisningen verkligen blev en förberedelse för livet. Det torde vara få faktorer, som så djupt gripa in i individens utveckling, som fortplantningsdriften. Genom sina verkningar, kärleken och föräldraskapet, kan den mer än något annat höja eller minska livets skönhet och värde. Men det är nödvändigt att den erkännes, övervakas, och ledes med särskild omsorg, och upplyst omdöme.

Dr. Straus slutar sin rapport med följande uttalande: Enquäterna som legat till grund för denna rapport tillåta oss att vara optimistiska. Vi hoppas att inom en mer eller mindre nära framtid få uppleva en uppfostran, mera sann och sund än hittills, som skall hjälpa barnet den dag det sexuella problemet i en eller annan form dyker upp, att lösa det i klart medvetande om sitt ansvar och sina plikter.

Kunna vi för Sveriges del instämma i denna förhoppning?

Ada Nilsson

Politiska vägar

Forts från sid. 2

och betänka oss dess förtäran! Fascism och bolsjevism är egentligen utslag av samma inriktning. Från intetdera hållen kan man vänta sig någon ändring till det bättre i fråga om samhällsförhållandena.

Röster ha höjts för de båda mellanpartierna återförening, men finns det något som organiskt kan förena dem, sedan de så länge gått var för sig? Vad som behöves vore ett parti, som kunde ta upp den gamla frisinnade landsförenings tradition, uttryckt i en ny tids former. En förnyelse är nödvändig. Medborgarrätten behöver återlämnas på så samhällsintressets väg, ty i medborgarrätten ligger framtiden. Det gäller att återigen ta upp samhällsfrågorna till förutsättningslös undersökning, sakfrågorna måste träda i förgrunden, icke formerna. I detta arbete måste kvinnorna vara med. Den kvinnliga medborgarrätten har tyvärr hittills blivit blott en reform på papperet. Man har från olika håll uttalat besvikelse över att kvinnorna betytt så litet i det politiska livet. Man skulle kunna vända på satsen och sä-

Förbi kasernen

Många gånger var månad under snart 20 års tid har jag rest förbi den där kasernen. Och många gånger har därvid mer eller mindre starkt den tanken farit igenom mig: Du borde användas till något nyttigt, du ståtliga hus. Så småningom har det börjat klarna för mig, vad jag tycker, att den kasernen och alla dess likar kunde vara bra till. Det skulle — som det för åttioåriga är sen mycket talades om — finnas obligatorisk värn- eller värplikt — eller vad det skulle kallas — för både män och kvinnor. Den skulle vara någon sorts utvidgad och fördjupad scoutörelse med många grenar, i vilka de olika individerna i förhållande till sin begåvning skulle passas.

Den där kasernen i min väg skulle kanske vara för unga kvinnor i värnpliktsåldern. (Värna är ju verkligen ett vackert ord, med en stor tanke bakom. Det finns minnsann mycket att värna — mänskligtidsandan överallt.) Det skulle vara exercis för alla, — gymnastik enligt Ling eller rytmisk. Ett stort köksdepartement skulle finnas, där husliga dygdet, inte minst ordning och renlighet, skulle övas. Hemalöjds- och föreläsningssalar skulle finnas, och i samsvarning, med många avbakningar, skulle ventilationsanordningarna vara rationella och dusch- och badrum talrika. Insett i sjuk- och barnavård skulle teoretiskt bibringning för att praktiskt utövas (hjädn behövande ute i samhället. En förmåga för livet i alla dess manifestationer skulle vara ett mål att genomgående hävda. De bortskämda "finna" och "bildade" hemundräktarna översätter så väl som de socialt undanknuffades undermåligetskänsla skulle tydelimeras. Det skulle bli människor, ty de moraliskt låga utvecklingsstegen skulle inte utöva samma dominerande inflytande som förr.

Gossarna skulle i sina kaserner få en motsvarande utbildning, avpassad för deras psykik och fysik. I stället för att lära sig "försvara fosterlandet" med infernaliska medel för att förgöra "fiender" (= människotykon utanför dess gränser) skulle uppställas tjänandets glada plikt, var utövande alstrar förtroendefullhet i den världsundergrävande misstänksamhets ställe. Man skulle ständigt vara redo även för internationell hjälp. Och så skulle de blå och gula gossarna och flickorna i sina av staden bekostade trevliga och lätt tvättbara uniformer försöka sitta land verkligt trygghet och ära.

Men först måste grundstills Karlberg och Karlsborg m. m. så förstigt omgestaltas, att en stor stav av dugliga ledare kunde utbildas där. Dugliga "professorer" därfor finnas kanske redan, inte minst kvinnliga.

S skulle inte landet få ett bättre försvår på en sådan väg? Skulle man inte på den kunna med framgång bekämpa sådana verkliga fiender som t. ex. humbug och all moraliskt snusk, som fräter folkets livsner? Henny Widström.

ga att politiken för kvinnorna blivit en besvarelse. Nog visste vi att ordet politik aldrig haft någon godklang, att det kunde betyda köpslag med övertygelse, dagtänning med sanningen. Den verkliga besvarelisen har dock blivit bristen på mod i det politiska livet, de många halvheterna, de tusen fördelarnas hänsyn. Man talar om fosterlandskärlek, men modet att försvara sitt land. Men var är det moraliska modet? Om alla, som kände olust vid de nuvarande förhållandena ville handla, så skulle där kanske kunna banas en väg, samlande och enande. Även om den vägen blev lång, skulle det nog i alla fall visa sig att man på den kunde komma fram till ett i verklig mening demokratiskt samhälle.

Då något obehagligt förestår Eder, var försedd med en ask Instantine. En pastill eller två vid det avgränsade ögonblicket kommer Eder att se saken lugnt och kallt. Instantine är en nervlugnande pastill som verkar genast, är välsmakande och kan intagas just då Ni behöver den (utan vatten), säljes å apotek.

Åderbräckstrumpor

prima engelska, i flera kvaliteter o. färger, i alla längder o. storlekar. Egen direkt import, stora omsättningar. Ären i parti. Besök Adamssons Rådsvägar med måttlösast o. prisuppgifter. Tel. 155 75 — 155 76.

Aktiebolag:
Nils Adamssons Sjuvårdsaffär
Jakobsgatan 22, Stockholm 1.